

Ord at bringe Tingene i Lave igen. Saa bliver dette at have Ansvaret alligevel til syvende og sidst kun Talemaader.

Der er noget underligt demoraliserende ved at beskæftige sig med Millioner, hvad vi jo ere nødte til her i denne Sal. Det har aldrig slaaet mig saa stærkt som i September for to Aar siden. Da Alberti meldte sig, hed det sig, at der var et Deficit paa 9 Mill., og man var lamslaaet over dette. Da man fjorten Dage efter hørte, at det var 12, ja saa tog man det egentlig som en Selvfølge, med en vis Rø, og da man hørte, at det gik op til 15, ja saa paavirkede det egentlig ikke en særlig stærkt. Saaledes bliver man, siger jeg, paa en vis Maade demoraliseret ved at beskæftige sig med de mange Millioner. Og hvad nu Finanslovsforslagene angaar, minder jeg om, at før Systemskiftets Tid nærede man altid den største Betænkelse, havde en Følelse af Ængstelighed, naar man vedtog en Finanslov, der viste et Underskud, selv om det kun drejede sig om nogle faa Hundrede Tusinde Kroner. Og nu, ti Aar efter, have vi faaet forelagt et Forslag til Finanslov, der viser 20 Mill.s Underskud, samtidig med at vi have faaet et Statsregnskab for det foregaaende Aar med mere end det dobbelte Underskud. Det er en frygtelig Forskel. Og saa er der det, at det forekommer mig, at man undertiden egentlig taler om den Ting, som om det var noget, der var udenfor en, noget, man behandlede lidt med Afstandens Kølighed. Deri gør man Uret. Vi maa lade alle disse Forklaringer om, hvorledes det og det desværre er sket, fare og tage fat ved Ondets Rod og gøre det hurtigst muligt.

Vor Kredit i Udlandet er usvækket, siger Ministeren. Ja, det manglede blot, at der til det meget, som har henledet Udlandets Opmærksomhed paa os i de senere Aar, ogsaa skulde komme det, at man betragtede os som en Stat, der ikke kunde betale Renter og Afdrag af sin Statsgæld. Men det, der har Betydning i dette Øjeblik, er, om vi selv ville gøre noget for at tilvejebringe Balance, eller vi ville blive ved med at optage Laan for dermed at dække vore Underskud, hvilket jo i Virkeligheden ikke betyder andet, end at man anmoder Udlandet om at være os behjælpelig med at fordele nogle Aars Underskud paa en Række af følgende Aar. Altsaa, vi laane, ikke for at kunne anbringe Pengene i Foretagender, som skulle give Udbytte, nej, vi bede i Virkeligheden kun Udlandet om at hjælpe os med at fordele vort Underskud paa en

Række af fremtidige Aar, som maaske kunne have mere end nok at gøre med sig selv.

Det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) udtalte forleden Dag, at vi vilde alle spare, og navnlig vilde Rigsdagsmændene spare. Jeg vil haabe, at det ærede Medlem har Ret, men saa er det nogle nye Rigsdagsmænd, det er ikke ganske de Rigsdagsmænd, vi have set i de foregaaende Aar. For en Del Aar siden vedtog man gennem en Tiendelov at baandlægge Millioner til Gaver til Enkeltmænd, der havde været saa heldige at købe Ejenomme, paa hvilke der var Tiendepligt, og da ogsaa havde købt dem for en Betaling, som var ringere, end om en saadan Pligt ikke fandtes. For faa Aar siden vedtog vi en Jernbanelov, ved hvilken vi fik ikke alene alle de Baner, som Kommissionen, der havde arbejdet omhyggeligt i flere Aar, og i hvilken der jo ogsaa sad Rigsdagsmænd, havde foreslaaet, men tillige en Mængde, maaske alle de Baner, som vare blevne forkastede i Kommissionen, og endelig fik vi en Række Baner, som ingen i Kommissionen i deres vildeste Drømme havde tænkt sig det muligt at faa frem. Og det var en Følge af, at de „sparsommelige“ Rigsdagsmænd sad i Udvalget og sjakrede frem og tilbage om Baneanlæg.

Vi have en Lov om Oprettelse af Statshusmandsbrug, der ogsaa viser, hvilken mærkelig Inerti der er hos os; at naar det en Gang gaar, bliver det, selv om det gaar rask ned ad, ved at gaa. Grundlaget for dette Foretagende er ypperligt. Det er fortræffeligt, at skaffe Landets Børn Adgang til at besidde Landets Jord i saa stor Udstrækning som muligt. Men hvor ere vi ikke langt borte fra Forudsætningen! I 1897 havde vi optaget Statslaan til 3 pCt. nominel, 3,06 pCt. effektiv Rente. I 1899, da man første Gang vedtog denne Lov, vilde man lade Statens Kredit komme dette Foretagende til gode og vedtog derfor, at de paagældende kun skulde give 3 pCt. af de Laan, de fik af Statskassen. Men allerede faa Aar efter steg Renten, saa at Staten maatte give 3½ pCt. for sine Penge, men man blev ved at nøjes med 3 pCt., altsaa man kom ind paa et Gavesystem. Nu er det saaledes, at vi hvert Aar udgive 4 Mill. Kr. til dette Foretagende, og nu oplyses vi om, at det i de sidste Aar ikke har været muligt, og ganske sikkert heller ikke i de kommende Aar bliver muligt, at sælge disse Obligationer for 75 pCt. Det vil med andre Ord